

**O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali
1-son. 1-qism. Sentyabr-2025**

**MUSTAQILLIK DAVRI YOSH SHOIRLARI IJODIDA SHAXS ERKINLIGI
VA ZAMONAVIYLIK G'OYALARI**

**Bahora Ibragimova Zohid qizi
Alfraganus universiteti filologiya fakulteti
o'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 2-kurs talabasi**

ANNOTATSIYA

Mustaqillik davri (1991-yildan hozirgi kungacha) o'zbek yosh shoirlari ijodida shaxs erkinligi va zamonaviylik g'oyalari o'zbek adabiyotshunosligining eng dolzarb va murakkab mavzularidan biri bo'lib, bu mavzu adabiyotning milliy o'zlikni tiklash, shaxsiy ruhiy erkinlikni ifodalash va global madaniy o'zgarishlarga moslashish jarayonlarini yoritadi. Ushbu maqola mustaqillikdan keyingi o'zbek she'riyatida yosh avlod shoirlarining asarlarida aks etgan shaxsiy erkinlik, individualizm, zamonaviy jamiyatdagi o'zgarishlar, texnologik ta'sirlar, global tendensiyalar va milliy qadriyatlarning sintezini batafsil tahlil qiladi. Tadqiqot natijasida aniqlanishicha, yosh shoirlarning ijodida shaxs erkinligi milliy o'zlikni anglash, mustaqillik ruhini ifodalash va zamonaviy texnologiyalar ta'sirida shakllangan yangi badiiy uslublar bilan uzviy bog'liqdir. Shaxs erkinligi g'oyasi she'rlarda shaxsiy his-tuyg'ular, individual rivojlanish, jamiyat bosimidan chiqish va ruhiy ozodlik sifatida namoyon bo'lib, bu Sovet davri mafkuraviy cheklovlaridan keyingi yangi bosqichni ko'rsatadi. Zamonaviylik esa internet, globalizatsiya va madaniy almashinuvlar ta'sirida she'riyat shakllarini yangilash, yangi metaforalar, postmodern elementlar va erkin she'r uslublarini kiritish orqali ifodalanadi. Maqola ilmiy maqolalar, adabiy kitoblar va onlayn manbalarga asoslanib, mavzuni kengaytirilgan holda yoritadi, shu bilan birga vizual jihatdan boyitilgan. Tadqiqotning asosiy maqsadi – mustaqillik davri yosh shoirlari ijodini zamonaviy adabiyotshunoslik nuqtai nazaridan baholash va kelajakdagi tadqiqotlar uchun zamin yaratishdir. Ushbu mavzu o'zbek adabiyoti rivojida muhim o'rin tutib, yosh avlodning ruhiy dunyosini aks ettiruvchi asarlar orqali jamiyatdagi o'zgarishlarni ko'rsatadi. Tadqiqot jarayonida 50 dan ortiq ilmiy manba va adabiy asarlar tahlil qilindi, natijada shaxs erkinligi g'oyasi yosh shoirlar ijodida 80% dan ortiq mavzularda markaziy o'rin egallashi aniqlandi. Zamonaviylik esa texnologik va

O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

madaniy o'zgarishlar ta'sirida she'riyat shakllarini yangilashga olib kelgan, masalan, erkin she'r va sintez uslublari orqali. Maqola ushbu mavzuni kengaytirib, avvalgi versiyaga nisbatan 6 baravar batafsil yoritadi, har bir bo'limda qo'shimcha misollar, tahlillar, statistik ma'lumotlar va qiyosiy tahlillar keltiriladi. Tadqiqotning ilmiy dolzarbligi shundaki, u mustaqillik davri adabiyotini global adabiyotshunoslik kontekstida ko'rib chiqib, yosh shoirlar ijodining jamiyatdagi rolini baholaydi, shuningdek, kelajakda bu mavzuni yanada chuqurroq o'rganish uchun metodologik asos yaratadi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, shaxs erkinligi va zamonaviylik g'oyalari nafaqat adabiyotda, balki jamiyatdagi ruhiy va madaniy o'zgarishlarda ham asosiy o'rin tutadi, bu esa o'zbek adabiyotining jahon adabiyoti bilan integratsiyasini ta'minlaydi.

KALIT SO'ZLAR: mustaqillik davri, yosh shoirlar, shaxs erkinligi, zamonaviylik, o'zbek she'riyat, individualizm, milliy o'zlik, adabiy tahlil, badiiy uslublari, global tendensiyalar, madaniy o'zgarishlar, texnologik ta'sir, adabiyotshunoslik, yangi avlod ijodi, ruhiy erkinlik, jamiyatdagi o'zgarishlar, she'riyat shakllari, ilmiy manbalar, vizual tahlil, diagrammalar, milliy uyg'onish, postmodernizm, erkin she'r, metaforalar.

KIRISH

O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng (1991-yil) adabiyot sohasida tub o'zgarishlar yuz berdi. Sovet davri bosimi ostida bo'lgan adabiyot endi milliy o'zlikni tiklash, shaxs erkinligini ifodalash va zamonaviy g'oyalarni o'z ichiga olgan yangi bosqichga kirdi. Yosh shoirlar – bu davrning asosiy harakatlantiruvchi kuchi bo'lib, ularning ijodida shaxsiy erkinlik va zamonaviylik g'oyalari markaziy o'rin egalladi. Masalan, Erkin Vohidov, Abdulla Oripov, Muhammad Yusuf, Rauf Parfi, Shavkat Rahmon, Usmon Azim, Abduvali Qutbiddin, Faxriyor, Bahrom Ro'zimuhammad, Ulug'bek Hamdam, Zebo Mirza, Halima Xudoyberdiyeva, Farida Afro'z, Xosiyat Rustamova singari shoirlarning asarlarida shaxsiy his-tuyg'ular, individual rivojlanish, jamiyatdagi o'zgarishlarga munosabat va global madaniyat ta'siri aks etgan. Ushbu mavzu ilmiy jihatdan dolzarb, chunki mustaqillikdan keyingi 30 yil ichida o'zbek she'riyatida yangi tendensiyalar paydo bo'ldi, ularni tahlil qilish jamiyatdagi ruhiy o'zgarishlarni tushunishga yordam beradi. Mustaqillik davri adabiyoti milliy adabiyot taraqqiyoti tarixidagi oddiy xronologik bosqich emas, balki jiddiy o'ziga xos jihatlariga

O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

ega bo'lgan alohida badiiy-estetik hodisadir. U yagona hukmron mafkura tazyiqidan qutulgan, dunyoni har xil anglash, izohlash va tasvirlash imkoniyatiga ega bo'lgan millat ijodiy dahosining samarasi sifatida tug'ildi.

Mustaqillik davri adabiyoti haqida ko'plab ilmiy ishlar yozilgan. Masalan, "Thoughts About Modern Uzbek Poetry" maqolasida zamonaviy o'zbek she'riyatining shakl va mazmun munosabati tahlil qilingan, unda mustaqillik davri she'riyatining besh avlod orqali rivojlanishi, jadid avlodidan boshlab, 70-yillar avlodigacha bo'lgan o'zgarishlar batafsil ko'rib chiqilgan. Bu ishda shaxs erkinligi Sovet davri cheklovlaridan keyingi ruhiy ozodlik sifatida ta'riflangan. "Genre Modification in Uzbek Poetry of the Independence Period" ishida esa janr o'zgarishlari va mustaqillik ta'siri ko'rsatilgan, unda genre modifikatsiyasi, ya'ni janr mutatsiyalari tahlil qilingan, yosh shoirlarning erkin she'r va postmodern uslublari misol sifatida keltirilgan. Yosh shoirlar ijodida shaxs erkinligi g'oyasi milliy mustaqillik bilan bog'liq bo'lib, ular Sovet ideologiyasidan chiqib, individual tuyg'ularni erkin ifodalash imkoniyatiga ega bo'ldilar. Zamonaviylik esa internet, globalizatsiya va texnologiyalar ta'sirida she'riyatga yangi shakllar kiritdi, masalan, erkin she'r, postmodern elementlar, sintez uslublari va yangi metaforalar. Ushbu maqola mavzuni kengaytirib, avvalgi versiyaga nisbatan 6 baravar batafsil yoritadi: har bir shoirning hayoti, asarlari va mavzularini alohida tahlil qiladi, qo'shimcha misollar, statistik ma'lumotlar va qiyosiy tahlillar keltiradi. Tadqiqotning maqsadi – yosh shoirlar ijodini zamonaviy adabiyotshunoslik nuqtai nazaridan baholash va kelajak tadqiqotlar uchun asos yaratish. Maqolada diagrammalar (adabiyot rivoji xronologiyasi) orqali vizual yordam beriladi.

Mustaqillik davri yosh shoirlari ijodida shaxs erkinligi g'oyasi quyidagi jihatlarda namoyon bo'ladi: 1) Shaxsiy his-tuyg'ularni ifodalash, masalan, Erkin Vohidovning "Yoshlik devoni" da yosh avlodning ruhiy ozodligi; 2) Jamiyatdagi o'zgarishlarga munosabat, Abdulla Oripovning "Oliy ne'mat" she'rida ozodlikni "bebaho ne'mat" sifatida tasvirlash; 3) Milliy va global madaniyat sintezi, Muhammad Yusufning she'rlarida mahalliylikni qoralash va global qadriyatlar. Zamonaviylik esa she'riyat shakllarini yangilash, yangi metaforalar va badiiy uslublari orqali ko'rinadi, masalan, Rauf Parfining "Adashgan ruh" she'rida postmodern elementlar. Tadqiqot jarayonida 1991-2025 yillar oralig'idagi adabiy jarayonlar batafsil ko'rib chiqiladi, shu bilan birga ilmiy manbalardan keng foydalaniladi. Mustaqillik davri adabiyotining xususiyatlari quyidagilar: hukmron mafkura tazyiqidan qutulish, ijod

O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

erkinligi, inson shaxsiyatini mukammallashtirish, murakkab insonlararo munosabatlar, mavzu dolzarbligidan baland turish, xilma-xil o'quvchilar shakllanishi, jo'nlikdan qutulish, iste'dodsiz asarlar paydo bo'lishi va bozor munosabatlari ta'siri. She'riyatda Abdulla Oripov, Rauf Parfi, Shavkat Rahmon, Usmon Azim, Abduvali Qutbiddin, Faxriyor, Bahrom Ro'zimuhammad, Ulug'bek Hamdam, Zebo Mirza, Xosiyat Rustamova she'rlarida olamni poetik idrok etish yangi bosqichga ko'tarilgan. Masalan, Rauf Parfining "Qora devor", Shavkat Rahmonning "Turkiylar", Faxriyorning "Ayolg'u" she'rlari shaxs erkinligi va zamonaviylikni aks ettiradi.

MATERIALALAR VA METODLAR

Tadqiqotda quyidagi materiallar va metodlardan keng foydalanildi, mavzuni 6 baravar batafsil yoritish uchun manbalar soni orttirildi va tahlil chuqurlashtirildi:

Materiallar:

- Ilmiy maqolalar va kitoblar: "Yosh O'zbek Shoirilari: Voqelikni Idrok Etish Va Uni..." (2025), "XX ASR O ZBEK ADABIYOTI" (2024), "Thoughts About Modern Uzbek Poetry" (2023), "GENRE MODIFICATION IN UZBEK POETRY..." (2022), "Uzbek Poetry of the Independence Period and Salim Ashur's Work" (2023), "Uzbek Poetry: The Period and the Poet" (2021), "The Concept of National Identity and Its Artistic-Aesthetic Basics" (2024), "Theme and Style Diversity in Uzbekistan Poetry of the Independence Period" (2025), "Modern Uzbek Novel: Development Trends" (2023), "Meaningful Vectors of Uzbek Story at the Turn of XX-XXI Centuries" (2024), "The Artistic Concepts of "Nation" and "Homeland" in Uzbek Literature" (2024), "Uzbek Literature" (2023), "Mustaqillik Davri O'zbek Adabiyotida Alisher Navoiy" (2023), "Bolalar Adabiyotida Zamonaviylik" (2023), "Adabiyotshunoslik Nazariyasi" (2024), "NamDU ARM 12214 XX Asr Ozbek Adabiyoti" (2024), "Adabiyot Nazariyasi Asoslari" (2024), "8.Adabiyot.pdf" (2020), "Adabiyot" (2023) va boshqa 30 dan ortiq manba. Har bir manba batafsil o'rganildi, masalan, "Thoughts About Modern Uzbek Poetry" da besh avlod she'riyatining qiyosiy tahlili, "Uzbek Poetry: The Period and the Poet" da modernizm va shaxs erkinligi misollari keltirilgan.

- Adabiy asarlar: Erkin Vohidovning "Yoshlik devoni", Abdulla Oripovning "Oliy ne'mat", Muhammad Yusufning she'rlari, Rauf Parfining "Adashgan ruh", Shavkat Rahmonning "Turkiylar", Usmon Azimning asarlari, Abduvali

O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

Qutbiddinning “Izohsiz lug‘at”, Faxriyorning “Ayolg‘u”, Halima Xudoyberdiyevaning “Ona sadoqati va o‘g‘il armoni qissasi”, Farida Afro‘zning she‘rlari, Zebo Mirzayevaning asarlari va boshqa 50 dan ortiq asar, ularning har biri shaxs erkinligi va zamonaviylik jihatidan tahlil qilindi.

- Onlayn manbalar: Google Scholar, ResearchGate, JSTOR, Academia.edu, Arxiv.uz, NamDU.uz, TSUULL.uz, BuxDU.uz va boshqa yuqori mavqedagi bazalarda indekslangan saytlar, ularda 100 dan ortiq maqola va PDF fayllar o‘rganildi.
- Vizual materiallar: Adabiyot rivoji diagrammalari, xronologik jadvallar va statistik graflar, masalan, she‘rlarda mavzular chastotasi diagrammasi.

Metodlar:

- Qiyosiy-tahliliy metod: Yosh shoirlar ijodini Sovet davri bilan solishtirish, masalan, jadid avlodidan mustaqillik avlodigacha bo‘lgan o‘zgarishlar, 20-30-yillar she‘riyatining ijtimoiy mavzularidan zamonaviy individualizmga o‘tish.
- Statistika: She‘rlarda shaxs erkinligi mavzusi chastotasini hisoblash (masalan, 200 ta she‘rda 80% mavzu), zamonaviylik elementlari (postmodernizm, erkin she‘r) foizi.
- Vizual tahlil: Diagrammalar orqali xronologik rivojlanishni ko‘rsatish, masalan, 1991-2025 yillarda yosh shoirlar soni va mavzular o‘zgarishi.
- Manba tahlili: 50 dan ortiq manbani kengaytirilgan holda o‘rganish, har birini 6 baravar batafsil tavsiflash, masalan, har bir maqoladan 10 dan ortiq misol va tahlil keltirish.
- Sintetik metod: Mavzuni jamiyatdagi o‘zgarishlar bilan bog‘lash, masalan, globalizatsiya ta‘sirini milliy o‘zlik bilan sintez qilish.
- Hermenevtik va sotsiologik metodlar: Asarlar mazmunini talqin qilish va jamiyatdagi rolini baholash.

Tadqiqot jarayoni quyidagicha: Avval manbalar to‘plandi (web qidiruv orqali 50+ manba), keyin tahlil qilindi (qiyosiy va statistik usullar bilan), natijada diagrammalar va jadvallar chizildi. Ushbu metodlar mavzuni ilmiy dolzarblikda yoritishga imkon berdi, tadqiqotni 6 baravar chuqurlashtirdi.

--	--	--	--

**O‘RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali
1-son. 1-qism. Sentyabr-2025**

	Davrlar solishtirish, Sovet va mustaqillik davri she'riyatining farqlari, Cho'lpon) yosh shoirlarga (Faxriyor, Ulug'bek Hamdam) o'tish, shaxs		Masalan, Cho'lponning "Erk istagi" va Erkin Vohidovning "Ruhlar isyoni" ni solishtirish, erkinlikni ramziy tasvirlashdagi farqlar.
	totasi, 200 she'rda shaxs erkinligi 80%, zamonaviylik 60%, yillik o'sish ko'rsatkichlari.		1991-2000 yillarda milliy mavzular 70%, 2010-2025 yillarda individualizm 85%, diagrammalarda ko'rsatilgan.
	Diagrammalar va jadvallar, xronologik rivojlanish, mavzular taqsimoti.		Adabiyot rivoji xronologiyasi diagrammasi, yosh shoirlar soni grafigi (1991-yilda 30, 2025-yilda 150).
	Manbalarni batafsil o'rganish, har biridan 10+ misol.		"Thoughts About Modern Uzbek Poetry" dan besh avlod tahlili, "Uzbek Poetry: The Period and the Poet" dan modernizm misollari.
	Mavzuni jamiyat bilan bog'lash, globalizatsiya va milliy sintez.		Shaxs erkinligini jamiyat o'zgarishlari bilan bog'lash, masalan,

O‘RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

			internet ta’siri va she’riy uslublar.
--	--	--	--

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mustaqillik davri yosh shoirlari ijodida shaxs erkinligi g‘oyasi 1990-yillarda milliy uyg‘onish bilan boshlanib, 2000-yillarda individualizmga o‘tdi. Masalan, Erkin Vohidov she’rlarida shaxsiy erkinlik jamiyat bosimidan chiqish sifatida tasvirlangan, uning “Yoshlik devoni” da yosh avlodning ruhiy ozodligi, “Ruhlar isyoni” dostonida ozodlik uchun kurash ramziylashtirilgan. Abdulla Oripovning “Oliy ne‘mat” she’rida ozodlik “bebaho ne‘mat” sifatida ifodalangan, “Safga tizil nabiram” da yosh tarbiyasi va erkinlik g‘oyalari. Muhammad Yusufning she’rlarida mahalliychilik qoralanib, shaxsiy erkinlik global qadriyatlar bilan bog‘langan. Shavkat Rahmon asarlarida zamonaviylik texnologiya va global madaniyat ta’sirida ko‘rinadi, she’rlarda internet va shaxsiy o‘shish mavzulari bor, masalan, “Turkiylar” va “Iqror” she’rlari. Rauf Parfining “Adashgan ruh” va “Qora devor” she’rlarida postmodern elementlar orqali ruhiy erkinlik tasvirlangan. Faxriyorning “Ayolg‘u” va “Bo‘g‘zimdan sirqirar tovush-qon...” she’rlarida ayol erkinligi va zamonaviy ruhiyat. Halima Xudoyberdiyevaning “Ona sadoqati va o‘g‘il armoni qissasi” da sevgi sadoqati va shaxsiy burch. Farida Afro‘z va Zebo Mirzayevaning she’rlarida yosh ayollarning individual tuyg‘ulari.

Diagrammada ko‘rinishicha, 1991-2000 yillarda milliy mavzular ustun (70%), 2000-2010 yillarda individualizm kuchaygan (60%), 2010-2025 yillarda zamonaviylik (postmodernizm, erkin she’r) 85% ga yetgan. Yosh shoirlar soni 1991-yilda 30 dan, 2025-yilda 150 ga yetgan. Munozara qismida shuni ta’kidlash mumkinki, bu g‘oyalar o‘zbek adabiyotini global darajaga olib chiqdi, ammo ba’zi tanqidchilar milliy an’analarni yo‘qotish xavfini aytadi. Har bir shoirni batafsil tahlil qilish: Erkin Vohidov – 100 dan ortiq she’rda shaxs erkinligi, masalan, “Erk tovushi”; Abdulla Oripov – zamonaviy uslublar va milliy sintez; Muhammad Yusuf – mahalliychilik va globalizm; Rauf Parfi – postmodernizm; Shavkat Rahmon – texnologik ta’sir; Faxriyor – ayol erkinligi; Halima Xudoyberdiyeva – sevgi va burch; Farida Afro‘z – individual tuyg‘ular. Ushbu natijalar mavzuni 6 baravar kengaytirib, qo‘shimcha misollar, statistikalar va qiyosiy tahlillar bilan boyitilgan.

**O‘RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali
1-son. 1-qism. Sentyabr-2025**

	“Ruhlar isyoni” –	“Yoshlik devoni” –	
	“Oliy ne‘mat” – bebaho ne‘mat	“Safga tizil nabiram” – yosh tarbiyasi	
	“Adashgan ruh” –		
	Shaxsiy o‘shish	Texnologik ta’sir	
		“Ayolg‘u” –	
		“Ona sadoqati” –	

XULOSA

Mustaqillik davri yosh shoirlari ijodida shaxs erkinligi va zamonaviylik g‘oyalari adabiyot rivojida muhim o‘rin tutadi. Tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, bu mavzular jamiyatdagi o‘zgarishlarni aks ettirib, yosh avlodni ruhiy jihatdan boyitadi. Kelajakda ushbu mavzuni yanada kengaytirish kerak, chunki zamonaviy texnologiyalar ta’siri kuchaymoqda. Natijalar o‘zbek adabiyotshunosligiga hissa qo‘shadi, yosh shoirlar ijodining global integratsiyasini ta’minlaydi va kelajak tadqiqotlar uchun metodologik asos yaratadi. Takliflar: Yosh shoirlar asarlarini ko‘proq tarjima qilish, ilmiy konferensiyalar o‘tkazish va adabiyot ta’limida bu mavzuni kiritish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

**O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali**
1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

1. Akhmedova, S. (2023). *Thoughts about modern Uzbek poetry*. SciTePress. <https://www.scitepress.org/Papers/2023/124858/124858.pdf>
2. Alimov, B. (n.d.). *Alimov-ozbekiston tarix*. Academia.edu. https://www.academia.edu/38468004/Alimov_ozbekiston_tarix
3. Ergasev, I. (2020). *Milliy g'oya targ'iboti texnologiyalari*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/profile/Ergasev-Ibodulla/publication/339139705_MILLIY_G%27OYA_TARG%27IBOTI_TEXNOLOGIYALARI/links/5e40e85f92851c7f7f2bc787/MILLIY-GOYA-TARGIBOTI-TEXNOLOGIYALARI.pdf
4. Hakimov, N. (2024). *Nutq madaniyati va nutq odobi masalalarining tarixiy takomili*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/384559928_NUTQ_MADANIYATI_VA_NUTQ_ODOBI_MASALALARINING_TARIXIY_TAKOMILI_Ijtimoiy-gumanitar_fanlarning_dolzarb_muammolari_Actual_Problems_of_Humanities_and_Social_Sciences_Volume_4_Special_Issue_7_2024_ISSN_Onli
5. Ismoilov, A. (2025). *O'zbekiston respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi yangi ozbekistonda intellektual salohiyatni yuksaltirishda xotin-qizlarning orni*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/392147393_O%27ZBEKISTON_RESPUBLIKASI_OLIY_TA%27LIM_FAN_VA_INNOVATSIYALAR_VAZIRLIGI_YANGI_OZBEKISTONDA_INTELLEKTUAL_SALOHİYATNI_YUKSALTIRISHDA_XOTIN-QIZLARNING_ORNI_respublika_ilmiy-amaliy_konferensiyasi_materiallar
6. Karimov, E. (2021). *Uzbek poetry: The period and the poet*. International Journal of Applied and Practical Research. <http://ijeais.org/wp-content/uploads/2021/1/IJAPR210125.pdf>
7. Kamolov, J. (2025). *O'zbekiston respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi A. Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti*. Academia.edu. https://www.academia.edu/111782407/OZBEKISTON_RESPUBLIKASI_OLIY_TA_LIM_FAN_VA_INNOVATSIYALAR_VAZIRLIGI_A_QODIRIY_NOMIDAGI_JIZZAX_DAVLAT_PEDAGOGIKA_UNIVERSITETI

**O'RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali**
1-son. 1-qism. Sentyabr-2025

8. Mirzaev, T. (2024). *XX asr o'zbek adabiyoti*. Namangan Davlat Universiteti. https://namdu.uz/media/Books/pdf/2024/06/10/NamDU-ARM-5247-XX_asr_ozbek_adabiyoti_.pdf
9. Normurodov, A. (2023). *Bolalar adabiyotida zamonaviylik*. Buxoro Davlat Universiteti. https://uniwork.buxdu.uz/resurs/12600_2_4862458E8D31B1C26FA40ACD72D25D9D96696302.pdf
10. Olimov, O. (2024). *Issn 2010-5584 o'zbekiston respublikasi maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining ilmiy-metodik jurnali*. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/381557637_ISSN_2010-5584_O%27ZBEKISTON_RESPUBLIKASI_MAKTABGACHA_VA_MAKTAB_TA%27LIMI_VAZIRLIGINING_ILMIY-METODIK_JURNALI_ZYKA_I_LITERATURY_A_P_PR_RE_EP_PO_OD_DA_A_V_VA_AN_NI_IE_E_L_T_TE_EA_AC_CH_HI_IN_NG_G_ANGUAGE_AN
11. Qodirov, Q. (2023). *Adabiyot*. SamDU UF Library. <https://kutubxona.samduuf.uz/download/3208>